

SPRAWOZDANIE
z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej
za rok 2024

(zgodnie z art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku

o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej)

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej zgodnie z art.3 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują ten obowiązek we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej są ściśle powiązane z zadaniami z zakresu ustawy o pomocy społecznej i uzupełniają się wzajemnie.

Gmina zapewnia wsparcie i pomoc rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w postaci:

1. analizowania sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
2. wzmacniania roli i funkcji rodziny;
3. rozwijania umiejętności opiekuńczo- wychowawczych rodziny;
4. podnoszenia świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny
5. pomocy w integracji rodziny
6. przeciwdziałania marginalizacji i degradacji społecznej rodziny
7. dążenia do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za zgodą rodziny i przy jej aktywnym udziale, uwzględnia się zasoby własne jak i źródła wsparcia zewnętrznego tj. instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny, placówek wsparcia dziennego, rodzin wspierających.

I. Zadania ogólne

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Dębie realizuje zadania z zakresu wspierania rodziny poprzez działania:

- pracowników socjalnych;
- asystentów rodziny;
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Grupy diagnostyczno - pomocowe.

Działania podejmowane w roku 2024 przez pracowników socjalnych koncentrowały się przede wszystkim na diagnozowaniu i analizowaniu sytuacji rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, ustalaniu przyczyn występującego w nich kryzysu, a także wnioskowaniu do Kierownika MGOPS o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny. Udzielana pomoc miała na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny oraz

wzmocnienie jej w wypełnianych przez nią funkcjach (opiekuńczej, wychowawczej, ekonomicznej, socjalizacyjnej, kulturowej) i była realizowana w ramach prowadzonej pracy socjalnej.

Działania asystenta rodziny w roku 2024 obejmowały pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę.

Zadania asystentów rodziny w roku 2024 opierały się w szczególności na:

- opracowaniu i realizowaniu planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i konsultacjami z pracownikiem socjalnym;
- opracowaniu we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- udzielaniu pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielaniu pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- udzielaniu pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- udzielaniu pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- wspieraniu aktywności społecznej rodzin;
- motywowaniu członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielaniu pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej;
- motywowaniu do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- udzielaniu wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- udzielanie wsparcia dziecku przez towarzyszenie mu podczas posiedzenia albo rozprawy z jego udziałem, o których mowa w art. 76a § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37, 1222 i 1248);
- podejmowaniu działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- prowadzeniu indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”(Dz. U. z 2024r, poz. 1829);
- prowadzeniu dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- dokonywaniu okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku
- monitorowaniu funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- sporządzaniu, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;

- współpracy z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym lub grupą diagnostyczno - pomocową, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w domowej (tj. Dz. U. z 2024r, poz. 1673 z późn. zm.) / grupą diagnostyczno – pomocową, art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2024r, poz. 1673 z późn. zm.) lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Na podstawie art. 8 ustawy z dn. 9 czerwca 2011 r. *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*, pracownicy socjalni MGOPS w Nowej Dębie przeprowadzali w okresie od stycznia do grudnia 2024 r. wywiady środowiskowe, m.in. pod kątem diagnozowania środowisk rodzinnych wymagających szczególnego wsparcia, wyłaniając:

Tabela Nr 1. Charakterystyka rodzin objętych pomocą MGOPS ze względu na wybrane powody trudnej sytuacji życiowej w latach 2012 – 2024

Powód trudnej sytuacji życiowej	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowaw. i prowadzenia gospodarstwa domowego	150	186	152	144	119	89	74	61	58	62	54	54	53
Rodziny wielodzietne	43	74	59	63	54	38	34	23	19	21	17	18	13
Rodziny niepełne	109	113	86	82	69	42	42	38	38	41	38	34	29
Potrzeba ochrony macierzyństwa	112	75	65	59	53	38	37	30	25	31	27	26	28
Przemoc w rodzinie	9	12	15	21	10	3	34	5	10	6	7	6	4

Mając na względzie liczbę rodzin niewydolnych wychowawczo, wymagających wielowymiarowego wsparcia, prowadzi się w w/w środowiskach pogłębioną pracę socjalną i obejmuje pomocą w formie asystentury rodzinnej. W środowiskach gdzie występuje przemoc prowadzona jest procedura Niebieskiej Karty.

Zgodnie z założeniem art. 10, ust. 3, pkt. 1,3,4 ustawy z dn. 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzinom przeżywającym różnorodne trudności, zapewniono bezpłatną pomoc – poradnictwo z zakresu prawa rodzinnego, poprzez konsultacje z konsultantem – prawnikiem zatrudnionym w MGOPS.

Poradnictwem prawnym objętych zostało 105 rodzin/ 197 osób, w których wychowują się małoletnie dzieci. Poradnictwo dotyczyło najczęściej zagadnień z kodeksu rodzinno-opiekuńczego, cywilnego, prawa pracy oraz ubezpieczeń społecznych. Zakres spraw: świadczenia alimentacyjne, wnioski o ograniczenie/pozbawienie władzy rodzicielskiej, pozwy rozwodowe, separacje, świadczenia emerytalno-rentowe, odwołania do ZUS, odwołania od decyzji Zespołów ds. Orzekania o Niepełnosprawności, sprzeciwy od orzeczeń lekarskich, wnioski do ZUS oraz UMiG tj. renty, emerytury, kapitał początkowy, jak również wnioski o ustalenie wynagrodzenia za opiekę prawną.

II. Asysta rodzinna

Formę pomocy asystenta rodziny gmina Nowa Dęba wprowadziła w 2012 roku. MGOPS obecnie zatrudnia 2 asystentów rodziny. **Zatrudnienie w 2024 r. zostało sfinansowane w 64,61 % (129 279,71 zł) z budżetu własnego gminy, a w 35,39 % (70 798,37 zł) z budżetu państwa.** W roku 2024 dwóch asystentów rodziny realizowało pracę w wymiarze 40 godz. tygodniowo. Asystenci świadczą pracę w ramach zadaniowego czasu pracy, udzielając podopiecznym pomocy i wsparcia elastycznie do potrzeb rodzin, również w godzinach popołudniowo – wieczornych.

Tabela Nr 2. Asystenci rodziny i ich podopieczni w latach 2012 – 2024

Rok	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	Łączna liczba dzieci wychowujących się w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	Liczba asystentów rodziny prowadzących pracę z rodzinami objętymi wsparciem
2012	20	48	2
2013	39	87	3
2014	48	93	3
2015	44	88	3
2016	47	91	3
2017	41	78	3
2018	44	87	3
2019	43	76	3
2020	40	85	3
2021	34	77	2
2022	30	65	2
2023	25	55	2
2024	25	52	2

W roku 2024 asystenturą rodzinną objętych było 25 rodzin z dziećmi niepełnoletnimi, wymagających wsparcia asystenta, 1 rodzina współpracuje w ramach ustawy „Za Życiem”, 2 rodziny zobowiązane do współpracy postanowieniem sądu. Potrzeby w zakresie wsparcia rodzin dynamicznie się zmieniają, dlatego też środowiska rodzinne są na bieżąco monitorowane i typowane do objęcia asystenturą rodzinną.

Zgodnie z nowelizacją ustawy – Art.15. ust. 4 „liczba rodzin, z którymi jeden asystent może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15”. **W roku 2024 do Kierownika MGOPS wpłynęły łącznie 2 wnioski o ustanowienie asystenta rodziny** (wystosowane przez pracowników socjalnych). Brak wniosków zobowiązujących środowiska do współpracy postanowieniem sądu, brak wniosków z instytucji typu: szkoła, szpital.

Asystenci rodziny w trakcie roku 2024 złożyli łącznie 353 wizyty w miejscu zamieszkania podopiecznych, udzielili łącznie 633 konsultacje, porady, instruktaże rodzinom objętym asystenturą. Oprócz wykazanych wizyt i konsultacji w środowiskach rodzinnych, asystenci na bieżąco w miarę potrzeb przyjmowali rodziny w siedzibie MGOPS, udzielali konsultacji, towarzyszyli podopiecznym w realizacji spraw urzędowych w instytucjach, kontaktach ze szkołami, na zakupach, pomagali w kontaktach ze służbą zdrowia, kuratorami etc. Kontakty miały charakter osobisty, telefoniczny, pisemny.

Opracowano i wdrożono do realizacji **25 indywidualnych planów pracy z rodzinami**. Opracowanie planu pracy poprzedzała diagnoza sytuacji problemowej i potrzeb rodzin objętych asystą określająca zasady i cele współpracy, jak i przewidywane efekty realizacji przyjętych założeń. Plany zaakceptowane przez rodziny podopiecznych/ pracownika socjalnego.

Asystenci rodziny oraz pracownicy MGOPS w trybie bieżącym udzielali porad i konsultacji rodzinom, kierowali klientów do instytucji wspierających, specjalistów, udzielali wsparcia psychologicznego, przekazywali do wiadomości rodzin kontakty i informacje o dostępnych formach pomocy i wsparcia. W ramach pracy bieżącej i realizacji zadań regulowanych ustawą podejmowano następujące działania:

Udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;

Na bieżąco nauka racjonalnego gospodarowania budżetem domowym, planowania wydatków, ustalania priorytetów finansowych (rachunki, zakupy), przechowywania dokumentów, instruktaż organizowania czynności dnia codziennego (dbanie o estetykę i porządek w mieszkaniu, aranżację pomieszczeń mieszkalnych dostosowując przestrzeń użytkową do potrzeb dzieci, osób niepełnosprawnych, instruktaż przygotowywania posiłków, ekonomicznego użytkowania mediów,

etc.), motywowanie członków rodzin do racjonalnego dzielenia obowiązków, wdrażania się w określone role społeczne, informowanie podopiecznych gdzie i w jaki sposób realizować konkretne sprawy urzędowe, związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego oraz inne (uzyskanie diagnozy stanu zdrowia, procedury ubiegania się o stopień niepełnosprawności, regulacje zadłużeń, regulacje prawne zajmowanego lokalu, wypełnianie z podopiecznymi formularzy i druków, pomoc w interpretacji pism formalnych etc.).

Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;

Realizacja zadania:bieżące zadanie realizowane przez motywowanie podopiecznych do polepszenia warunków mieszkaniowych (niezbędnych remontów, odświeżenia pomieszczeń, przeprowadzania dezynsekcji, urządzania pomieszczeń mieszkalnych by zyskać większą powierzchnię użytkową, dbanie o czystość i estetykę mieszkań), pomoc podopiecznym w staraniach o lokal socjalny/komunalny – wspólne pisanie podań, informowanie jak ubiegać się o dodatek mieszkaniowy, przekazywanie podopiecznym ofert lokali do wynajęcia, w razie trudnych przypadków informowanie o istniejących instytucjach zapewniających schronienie (dom samotnej matki, noclegownia, placówki interwencyjne), w miarę możliwości angażowanie dalszej rodziny podopiecznych w rozwiązywanie ich problemów socjalnych.Ośrodek koordynował rozdysponowanie pomocy rzeczowej pozyskanej od darczyńców (mieszkańców gminy) na rzecz potrzebujących rodzin - przekazywanie mebli, ubrań, sprzętów AGD/RTV, przyborów szkolnych, zabawek, artykułów higienicznych. Informowanie o przysługujących świadczeniach – pomoc w formalnościach, wnioskowaniu (również online).

Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;

Realizacja zadania:w ramach realizacji programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (profilaktyka) w siedzibie MGOPS od 13.02.2024r. ponownie uruchomione zostały **konsultacje psychologiczne** dla osób doświadczających przemocy oraz zagrożonych przemocą w rodzinie. Z konsultacji do 13.12.2024r. skorzystało **44 osoby**. Łącznie zrealizowano poradnictwo w wymiarze **130 godz.** zegarowych. Ponadto na bieżąco pracownicy MGOPS udzielali podopiecznym pomocy w formie działań tj: rozmowy wspierające, pozytywne wzmocnienia, poradnictwo. Łagodzenie napięć i konfliktów występujących w rodzinach, sytuacji kryzysowych, mediacje, dbanie o sferę zdrowia psychicznego poprzez kierowanie klientów do instytucji wspierających tj. Poradnia Zdrowia Psychicznego, Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Środowiskowy Dom Samopomocy, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, przekazywanie rodzinom pozyskanych broszur i materiałów informacyjnych, treningi relaksacyjne, radzenia sobie ze stresem.

Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;

Realizacja zadania: indywidualne poradnictwo, pedagogizacja rodziców, kierowanie rodzin do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej celem uzyskania opinii o rozwoju dziecka i jego ewentualnych trudnościach, w celu objęcia dalszą pomocą, terapią. Przekazywanie rodzicom pozyskanych broszur informacyjnych „zaradnik rodzica”, „jak skutecznie porozumiewać się z dzieckiem”, „bliżej siebie – dalej od narkotyków”, „zasady dobrego komunikowania się z dzieckiem”, działania w kierunku zintegrowania rodziny, racjonalnego dzielenia obowiązków, wprowadzanie zasad komunikacji interpersonalnej, technik radzenia sobie ze stresem, zwracanie rodzicom uwagi na wagę wypracowania autorytetu rodzicielskiego, wyrabianie pozytywnych postaw rodzicielskich, zaznajamianie rodziców z błędami wychowawczymi, wspieranie w egzekwowaniu obowiązków dzieci, instruktaż spędzania aktywnego, rozwijającego czasu wolnego z dzieckiem, dążenie do reintegracji rodzin z głębszymi dysfunkcjami w zakresie sprawowania funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zaznajamianie rodziców i dzieci z ich prawami i obowiązkami, przeciwdziałanie zaniedbaniom wobec dzieci, dążenie do zabezpieczenia podstawowych potrzeb dzieci w rodzinach. Kierowania/informowanie o warsztatach dla rodziców realizowanych przez kadrę Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.

Wspieranie aktywności społecznej rodzin;

Realizacja zadania: bieżąco zadanie realizowane przez motywowanie członków rodzin objętych asystenturą rodzinną do udziału w życiu lokalnej społeczności, udziału w podejmowaniu decyzji ważnych dla mieszkańców MiG Nowa Dęba, zebraniach. Zachęcanie do tworzenia grup wsparcia, samopomocowych, tematycznych grup wymiany doświadczeń, rozwijania pasji i zainteresowań w klubach i stowarzyszeniach działających na terenie MiG Nowa Dęba (informowanie o istniejących ofertach formach aktywności społecznej), aktywizowanie rodzin do podejmowania samodzielnych działań w celu poprawy swojej sytuacji życiowej, odzyskania sterowności nad własnym życiem i usamodzielnienia się. Podejmowanie starań o pozyskiwanie rodzin wspierających – informacje umieszczone na tablicy ogłoszeń MGOPS, stronie internetowej ośrodka oraz w mediach społecznościowych MGOPS.

Motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;

Realizacja zadania: informowanie klientów o możliwościach podnoszenia kwalifikacji zawodowych, przekazywanie adresów instytucji realizujących kursy, szkolenia, informowanie o realizowanych projektach systemowych współfinansowanych z EFS - kryteriach uczestnictwa i realizowanych w ramach projektu szkoleniach, stażach, przekazywanie ulotek, broszur informacyjnych (współpraca z PUP, OHP).

Udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;

Realizacja zadania: motywowanie klientów do podejmowania zatrudnienia, pomoc w wyszukiwaniu i przekazywanie ofert pracy - umieszczanie na tablicy informacyjnej w MGOPS aktualnych ofert pracy pozyskiwanych z PUP Tarnobrzeg, pośredniczenie w kontaktach z potencjalnym pracodawcą, pomoc w sporządzaniu dokumentów aplikacyjnych, rejestracja elektroniczna klientów bezrobotnych do PUP w Tarnobrzegu, informowanie o płatnych stażach (współpraca z PUP). Przygotowywano podopiecznych do rozmów kwalifikacyjnych, przekazywano broszury zawierające informacje o przykładowym przebiegu rozmów kwalifikacyjnych. W trakcie roku 2024 klienci z rodzin objętych asystą rodzinną częściej i chętniej podejmowali prace dorywcze, sezonowe, a nawet w ramach umowy o pracę, polepszając tym samym swoją sytuację finansową, zmniejszając swoją zależność od świadczeń pomocy społecznej.

Motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;

Realizacja zadania: przekazywanie informacji o prowadzonych zajęciach dla rodziców (miejsce, terminy) od instytucji działających na rzecz rodziny np. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Nowej Dębie, Katolickie Centrum Pomocy Rodzinie przy parafii Podwyższenia Krzyża Świętego w Nowej Dębie, Poradnia Rodzinna przy parafii Matki Bożej Królowej Polski w Nowej Dębie, Placówki Oświatowe z terenu MiG Nowa Dęba. Motywowanie rodziców do aktywnego udziału w zajęciach, rozwijania kompetencji rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych. Przekazywanie podopiecznym linków do stron internetowych – forum, stowarzyszeń, darmowych szkoleń i webinarów, gdzie mogą zgłębić teoretyczną i praktyczną wiedzę z zakresu wychowania dzieci.

Udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;

Realizacja zadania: Bieżąco zadanie realizowane jest poprzez: stałe kontakty pracowników MGOPS z pedagogiem szkolnym, wychowawcami dzieci z rodzin objętych asystą, PPP w Nowej Dębie w celu typowania dzieci do udziału w zajęciach wyrównawczych, terapii pedagogicznej, zajęć rewalidacyjnych, korekcyjnych, zajęć z logopedą. Pomoc dzieciom w odrabianiu prac domowych, w razie potrzeb praca z dzieckiem w oparciu o zalecenia zawarte w orzeczeniu z PPP, przekazywanie pozyskanych książek, zeszytów ćwiczeń do pracy indywidualnej z dzieckiem, pomoc dzieciom poprzez zabawy rozwijające, aktywizujące, motywowanie rodziców do pogłębiania wiedzy o prawidłowościach rozwojowych dzieci i uzyskiwania szerszej diagnozy stanu zdrowia poprzez kierowanie rodziców do PPP, ośrodków prowadzących wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, psychologów dziecięcych, logopedy. Informowanie rodziców o możliwych formach aktywizacji dzieci

poprzez udział w zajęciach grupowych rozwijających zainteresowania, pasje, umiejętności (zajęcia taneczne, sportowe, plastyczne, teatralne, muzyczne) – prezentacja oferty SOK, SOSiR, Orlik, klubów i zajęć prywatnych.

Podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;

Realizacja zadania: pracownicy socjalni i asystenci rodziny M-GOPS w 2024 r., wystosowali 4 wnioski do Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu w tym: 4 o wgląd w sytuację rodziny i objęcie nadzorem kuratora. Wnioski dotyczyły 4 rodzin, w których wychowuje się łącznie 7 dzieci. Wnioski są również składane przez inne instytucje tj. Policja, Szkoły, Służba zdrowia. Ponadto zadanie realizowano poprzez: bieżące informowanie odpowiednich służb i współpraca w celu zabezpieczenia dzieci (kontakty z Sądem, kuratorami, PCPR, Policją, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie/Przemocy Domowej), szczególna obserwacja i częste wizyty u rodzin podopiecznych, w których diagnozuje się przemoc, poradnictwo jak zadbać o bezpieczeństwo własne i dzieci w sytuacjach przemocy domowej, agresji członka rodziny pozostającego pod wpływem alkoholu, informowanie rodzin o dostępnych instytucjach zapewniających pomoc i wsparcie (przekazywanie adresów, nr telefonów), przeciwdziałanie zaniedbaniom. W sytuacjach budzących wątpliwości co do bezpieczeństwa dzieci, asystenci zawiadamiali w trybie interwencyjnym odpowiednie służby.

W trakcie roku 2024 w 25 środowiskach objętych wsparciem w formie asystentury – sporadycznie dochodziło do działań interwencyjnych, dotyczących min.: sprawowania opieki nad dziećmi małoletnimi przez rodzica pozostającego pod wpływem alkoholu – konieczność zabezpieczenia dzieci pod opiekę pełnoletniego, trzeźwego członka rodziny wskazanego przez rodzica lub kuratora SR, zorganizowanie zakupów, realizacja recept, towarzyszenie rodzinie/pośredniczenie w kontakcie ze służbą zdrowia, umawianie wizyt (dopilnowanie wizyt dzieci u lekarza, interwencja stomatologa, chirurga, dermatologa w przypadkach chorób, zaniedbań).

Prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;

Realizacja zadania: asystenci rodziny na bieżąco przez cały okres pracy z rodzinami podopiecznych, prowadzili szeroko rozumiane konsultacje z rodzicami i dziećmi (adekwatnie do diagnozowanych problemów, zgłaszanych potrzeb) z poradnictwa skorzystało 25 rodzin objętych asystenturą rodzinną, w których wychowywało się łącznie 52 dzieci.

Realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2024, poz. 1829);

Realizacja zadania: w trakcie roku 2024 w ramach w/w ustawy 1 rodzina współpracowała z asystentem rodziny. Ośrodek zamieszcza na stronie internetowej MGOPS informacje o możliwych formach wsparcia, wzory wniosków i dokumentów określonych w ustawie „Za Życiem”. Pracownicy socjalni monitorują środowiska z kobietami w ciąży, ciąży zagrożonej, z dziećmi niepełnosprawnymi objęte pomocą tut. ośrodka.

Do UMiG Nowa Dęba w roku 2024 wpłynęły 2 wnioski dla 2 dzieci o wypłatę jednorazowego świadczenia z ustawy „Za Życiem”.

Prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;

Realizacja zadania: w trakcie roku 2024 asystenci rodziny opracowywali i gromadzili dokumentację pracy z rodziną tj.: akta osobowe podopiecznych zawierające kolejno:

1. Wniosek o ustanowienie Asystenta Rodziny,
2. Zgoda na współpracę (dobrowolna podpisana przez rodzinę) lub postanowienie SR zobowiązujące rodzinę do współpracy z Asystentem Rodziny,
3. Kartę informacyjną rodziny (dane teleadresowe, personalia),
4. Analizę wstępną sytuacji rodziny (dane o syt. socjalno – bytowej),
5. Analizę wyposażenia rodziny,
6. Analizę sytuacji zdrowotnej członków rodziny (dla każdej os.),
7. Analizę sytuacji wychowawczej dziecka do 18 r.ż. (dla każdego dziecka),
8. Analiza sytuacji szkolnej dziecka do 18 r.ż. (dla każdego dziecka),
9. Notatka służbowa z wizyt, interwencji itp.,
10. Sprawozdanie miesięczne – zawierające krótki opis działań, datę wizyty w środowisku oraz podpis rodziny potwierdzający wizytę,
11. Plan Pracy z Rodziną,
12. Okresową Ocenę Sytuacji Rodziny,
12. Inne – istotne dokumentujące prowadzone działania w środowisku.

Ponadto opracowywano materiały i rozprowadzano broszury informacyjne dla rodzin, gromadzono na stanowisku pracy akty prawne, artykuły, książki o tematyce metod pracy z rodziną, prawa rodzinnego uzupełniając „Biblioteczkę Asystenta Rodziny”. Zainteresowane rodziny podopiecznych miały możliwość wypożyczania interesującej lektury.

Dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1;

Realizacja zadania: Okresowa Ocena Sytuacji Rodzin (zawierająca szczegółowe działania podejmowane z rodziną i przez rodzinę podopiecznych w celu przezwyciężenia jej trudnej sytuacji życiowej, osiągnięte efekty, rokowania, wnioski do dalszej pracy) była przekazywana Kierownikowi MGOPS w trakcie comiesięcznych narad wraz ze sprawozdaniami.

Adekwatnie do upływającego czasu pracy z daną rodziną, asystenci tworzyli półroczne opisowe oceny sytuacji rodzin przedkładane do wiadomości Kierownika MGOPS w miesiącach lipiec 2024r. (zaokres 01-06.2024r.) oraz styczeń kolejnego roku kalendarzowego (za okres 07 – 12.2024r.).

W szczególnych okolicznościach tj. krótszy okres współpracy (zakończenie współpracy z podopiecznymi) lub zmiany w obszarze funkcjonowania rodziny wymagające interwencji, skutkują sporządzeniem oceny niezwłocznie.

Monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;

Realizacja zadania: w okresie sprawozdawczym **asystenci rodziny zakończyli współpracę z 5 rodzinami.** Monitoring sytuacji rodzin, z którymi asystent zakończył współpracę jest prowadzony przez pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny i polega na sporadycznych kontaktach z rodziną w formie wizyt domowych, kontaktach telefonicznych z podopiecznymi, instytucjami partnerskimi, wspierającymi, w celu oceny aktualnego funkcjonowania rodziny, weryfikacji zachodzących w niej zmian, sprawdzaniu czy rodziny sobie radzą, czy osiągnięte pozytywne efekty w rodzinach utrzymują się. Monitoring wyraża się także w kontaktach z kuratorami. Częstotliwość monitoringu jest dostosowana indywidualnie do każdej z rodzin- zwykle trwa od 1 do 3 miesięcy. Z monitoringu sporządzana jest krótka notka służbowa.

Tabela Nr 3. Charakterystyka powodów zakończenia współpracy z rodzinami objętymi wsparciem asystenta rodziny w latach 2012 – 2024

Liczba rodzin													
Powody zakończenia współpracy z rodzinami objętymi wsparciem asystenta rodziny	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Osiągnięcie celów, Rodziny usamodzielnione	0	0	2	7	5	2	2	2	6	3	1	1	3
Zmiana metody pracy z rodziną	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Zaprzestanie współpracy przez rodzinę	0	2	8	6	5	1	3	0	0	0	3	1	1
Brak efektów	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Inne (zmiana miejsca zamiesz., zdarzenie losowe-śmierć)	0	0	0	0	0	0	1	4	4	2	3	0	0
RAZEM:	0	4	11	15	10	3	6	6	10	6	7	2	5

- **osiągnięcie celów** – zakończenie współpracy następuje, gdy reintegracja przebiegała prawidłowo, rodziny w trakcie współpracy nabyły nowe kompetencje, ich sytuacja uległa znaczącej poprawie, rodziny poprawnie funkcjonują w środowisku, zapewniają dzieciom należytą opiekę, zabezpieczają potrzeby dzieci w sposób nie budzący zastrzeżeń, rodziny są usamodzielnione.
- **zaprzestanie współpracy przez rodzinę** – zakończenie następuje, gdy brak jest zgody rodziny na dalszą dobrowolną współpracę i ingerencję w jej życie, brak gotowości do współpracy i chęci zmiany sytuacji życiowej,
- **zmiana metody pracy** – następuje, gdy pracę z rodziną w szczególnych przypadkach przejmuje inna instytucja lub specjaliści np. kurator/ przekazanie pracy z rodziną do innego ośrodka poza terenem gminy z uwagi na pobyt podopiecznych w Domu Samotnej Matki, szpitalu psychiatrycznym, itp.

- **brak efektów** – zakończenie współpracy następuje, gdy mimo nakładów pracy z rodziną z przyczyn zależnych i niezależnych od rodziny, brak jest możliwości utworzenia właściwych warunków do powrotu dzieci przebywających w pieczy zastępczej do środowiska rodziny biologicznej przy wsparciu asystenta rodziny/ utrzymania dziecka w rodzinie biologicznej.
- **Inne** – przypadki nie mieszczące się w katalogu powyższych powodów/ losowe (zmiana miejsca zamieszkania poza granice Polski/gminy/powiatu/województwa, śmierć klienta)

Współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;

W roku 2024 asystenci rodziny w celu realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny na bieżąco koordynowali wspólne działania pomocowe na rzecz rodzin podopiecznych zacieśniając współpracę w szczególności z:

- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu, Kolbuszowej, Krakowie, Biłgoraju
- Poradnią Psychologiczną – Pedagogiczną w Nowej Dębie, Tarnobrzegu
- Centrum Opieki nad Dzieckiem w Skopaniu,
- Placówkami Oświatowymi z terenu MiG Nowa Dęba i Tarnobrzega (wychowawcy, pedagodzy),
- Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Tarnobrzegu (kuratorzy społeczni i zawodowi),
- lekarzami rodzinnymi,
- Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- rodzinami zastępczymi, asystentami rodzin z terenu województwa podkarpackiego,
- Poradnią Zdrowia Psychicznego w Nowej Dębie,
- Oddziałem Psychiatrycznym dla Dzieci i Młodzieży w Łąncucie,
- Policją,
- Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Urzędem Miasta i Gminy (właściwe referaty),
- Parafiami,
- Asystentami Rodzin z terenu województwa podkarpackiego – (Grupy Wymiany Doświadczeń),
- osobami prywatnymi, darczyńcami – w celu pozyskania pomocy rzeczowej dla potrzebujących rodzin.
- Powiatowym Urzędem Pracy w Tarnobrzegu. W październiku 2023r. MGOPS w Nowej Dębie przystąpił do programu partnerskiego „Punkt w punkt” realizowanego przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnobrzegu, skierowany dla młodzieży w wieku 18 - 30 lat i oferujący możliwość skorzystania z bezpłatnego wsparcia tj. doradztwa zawodowego, prawnego, ekonomiczno-finansowego, psychologicznego, w zakresie edukacji, kwestii mieszkaniowych, zdrowia i profilaktyki zdrowotnej, pośrednictwa pracy. Program zakończył się w listopadzie 2024r.

Asystenci rodziny i pracownicy socjalni w roku 2024 w ramach współpracy z instytucjami m.in. wzięli udział w:

- Okresowych ocenach sytuacji dzieci pochodzących z terenu MiG Nowa Dęba, a przebywających w pieczy zastępczej, organizowanych przez właściwe PCPR-y, Centrum Opieki nad Dzieckiem w Skopaniu,

- Utrzymywano współpracę z kadrami pedagogicznymi szkół podstawowych, ponadpodstawowych i przedszkoli gminnych w sprawie rodzin i dzieci objętych asystenturą rodzinną. Wspólne poszukiwanie rozwiązań problemów dzieci i polepszenia ich sytuacji w szkole i domu.
- Współpraca z dzielnicowymi Komisarzami Policji, wspólne monitorowanie środowisk.
- Zorganizowano wypoczynek letni dla dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach zamieszkałych na terenie MiG Nowa Dęba we współpracy z Kuratorium Oświaty w Rzeszowie oraz Stowarzyszeniem na Rzecz Dzieci i Młodzieży AZYMUT w Stalowej Woli. W roku 2024 Kolonia nad morzem w ośrodku „SAWA” w Stegnie – w terminie 01.08.2024 r. – 10.08.2024 r. Z wypoczynku skorzystało 3 dzieci w wieku 10 - 14 lat.
- Kompleksowa realizacja ustawy „Karta Dużej Rodziny” oraz Gminnego Programu dla Rodzin Wielodzietnych, obsługa systemu SI-KDR, wniosków, sprawozdawczości, przyznawania i wydawania kart rodzinom z miasta i gminy Nowa Dęba, uprawnionym do ulg i zniżek.

W roku 2024 wpłynęło łącznie 104 wnioski o przyznanie KDR/ wydanie duplikatu KDR. Wydano 189 kart tradycyjnych 62 rodzinom.

- Podpisano umowę z Bankiem Żywności na Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 - Podprogram 2023. Podprogram 2023 rozpoczął się w czerwcu 2024 i trwa do grudnia 2024.

Do otrzymywania pomocy żywnościowej z Podprogramu 2023 skorzystało łącznie 474 osoby, w tym 261 kobiet i 213 mężczyzn, z tego 160 uprawnionych było dzieci. Wydano w w/w okresie 2 894 paczek żywnościowych.

W dniu 26.09.2024 r. w siedzibie MGOPS odbyły się warsztaty zorganizowane przez Bank Żywności dla osób korzystających z programu pn. Warsztaty Ekonomiczne i Warsztaty Dietetyczne i niemarnowania Żywności, w których udział wzięło 19 osób.

- W grudniu 2024r. MGOPS w Nowej Dębie koordynował Akcję charytatywną z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia zorganizowaną przez żołnierzy 1 dywizjonu z 18 Pułku Artylerii w Nowej Dębie, w której 3 rodziny najbardziej potrzebujące z gminy Nowa Dęba otrzymały min. biurko z fotelem biurowym, tapczan pojedynczy wraz z pościelą oraz poduszkami ozdobnymi, pralkę wraz ze środkami czystości oraz artykuły papiernicze do nauki i zabawy dla dzieci, a także słodycze i ubrania z wizerunkiem bohaterów z bajek.
- MGOPS obsługiwał gminny punkt pobytu uchodźców z Ukrainy mieszczący się w budynku byłej szkoły w Rozalinie, zaopatrywanie w produkty żywnościowe, środki czystości itp.

Współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą diagnostyczno - pomocową o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024r. poz. 1673) lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Współpraca asystentów rodziny z ZI opierała się na konsultacjach sytuacji rodzin objętych asystenturą, w których jest realizowana procedura NK – ustalaniu działań pomocowych/ zaradczych, monitorowaniu sytuacji dzieci. W roku 2024 - **3 rodziny z NK** było objętych pomocą asystenta rodziny. W rodzinach tych wychowywało się łącznie **5 dzieci**. Asystenci rodziny uczestniczyli w działaniach grup roboczych ZI w charakterze członków. Rolą asystenta rodziny w pracach ZI było wspieranie pracownika socjalnego w realizacji planu pomocowego wyznaczonego dla danej rodziny m.in. poprzez wzmacnianie funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodziców, udzielanie wsparcia w realizacji obowiązków edukacyjnych dzieci, kierowanie poszczególnych członków rodziny do

korzystania ze specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, prawnego itp., czuwanie nad bezpieczeństwem dzieci w rodzinach, a w razie dostrzeganych nieprawidłowości alarmowanie służb.

W trakcie roku 2024 asystenci rodziny wzięli udział w 6 posiedzeniach grup diagnostyczno - pomocowych ZI, dotyczących 3 rodzin, w których wychowywało się łącznie 5 dzieci.

III. Piecza zastępcza i finansowanie pobytu dzieci pochodzących z terenu MiG Nowa Dęba, a przebywających w pieczy zastępczej

W trakcie roku 2024 z terenu MiG Nowa Dęba **15** dzieci przebywało w rodzinach zastępczych.
6 dzieci umieszczonych w 6 rodzinach zastępczych spokrewnionych
3 dzieci umieszczonych w 1 rodzinie zastępczej zawodowej
6 dzieci umieszczonych w 4 rodzinach zastępczych niezawodowych.
Z tego tytułu gmina pokryła wydatki w kwocie **160 222, 48 zł**

9 dzieci pochodzących z terenu MiG Nowa Dęba przebywało w placówce opiekuńczo – wychowawczej i z tego tytułu gmina pokryła wydatki w kwocie **190 198, 10 zł**.

W trakcie roku 2024 na terenie MiG Nowa Dęba funkcjonowało łącznie **11** rodzin zastępczych.

IV. Program w zakresie wspierania rodziny

Ustawowym obowiązkiem gminy w myśl art.176, pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jest również opracowanie i realizacja 3 letnich gminnych programów wspierania rodziny, po uprzednim rozpoznaniu potrzeb w tym zakresie na podstawie przedłożonego rocznego sprawozdania z realizacji zadań ww. ustawy (art.179).

MGOPS koordynował realizację założeń Gminnego Programu Wspierania Rodziny w roku 2024, we współpracy z jednostkami, instytucjami i organizacjami pozarządowymi z terenu MiG Nowa Dęba. Z realizacji programu został sporządzony odrębny raport.

V. Placówki Wsparcia Dziennego

Do zadań własnych gminy, należy zapewnienie wsparcia rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu dziecka, min. przez działania placówek wsparcia dziennego.

Przepisy dotyczące tworzenia i działania PWD regulują zapisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Od 03.01.2022r. przy ul. Kościuszki 110/109 w Nowej Dębie działa Placówka Wsparcia Dziennego - świetlica opiekuńczo – wychowawcza, pod nazwą SOWA – MĄDRA GŁOWA.

Uczestnikami projektu są dzieci w wieku 7-15 lat pochodzące z rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z Gminy Nowa Dęba.

Celem funkcjonowania placówki jest zapewnienie opieki dzieciom w ramach zajęć opiekuńczo-wychowawczo - edukacyjnych, wzrost kompetencji kluczowych poprzez realizację dodatkowych zajęć rozwijających oraz poprawa funkcjonowania rodzin poprzez wsparcie ich w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Zajęcia w roku 2024 prowadzili wychowawcy od poniedziałku do piątku w godz. 13:00 – 19:00. Dzieci otrzymywały posiłek (kanapka, owoc, sok/woda mineralna). W roku 2024 zrealizowano **1 506 godz.** w tym zajęcia dodatkowe dla dzieci:

- zajęcia na Hali Sportowej – 83 godziny
- odrabianie zadań domowych – 408 godzin,

- dodatkowe zajęcia rozwijające tj. matematycznie i naukowo - techniczne oraz z kompetencji społecznych - 54 godzin
- konsultacje dla rodziców -21 godzin
- zajęcia rozwijające pasje i zainteresowania dzieci – 534 godzin.

W czasie wakacji letnich świetlica funkcjonowała w zmienionych godz. 9:00 – 15:00. Dzieciom zapewniona została wycieczka do parku rozrywki i kompleksu turystycznego w wymiarze - **5 godzin**, seans filmowy pt. „Arka Noego” – **2 godziny**, zawody strzeleckie - **4 godziny**. Łącznie zrealizowano **11 godzin zajęć**.

VI. Sprawozdawczość w 2024 r., z zakresu wspierania rodziny.

- MGOPS realizował zadanie wynikające z art.176 pkt 6 ustawy z dn. 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - sporządzając sprawozdania rzeczowo – finansowe z zakresu wspierania rodziny za okres VII – XII.2023 oraz I - VI.2024 przekazując je właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 w/w ustawy.
- Opracowano sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za rok 2023.
- Opracowano raport z realizacji, ewaluacji i monitoringu Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 za rok 2023.
- Przygotowano sprawozdanie z realizacji Programu Asystent Rodziny za rok 2023.
- Uaktualniano w SIKDR co 3 miesiące informacji dot. zniżek i uprawnień w ramach samorządowego programu przyznającego ulgi i uprawnienia rodzinom wielodzietnym dot. ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny

VII. Wybrane szkolenia w ramach doskonalenia umiejętności z zakresu wspierania rodziny

W okresie od stycznia do grudnia 2024 roku, pracownicy MGOPS odbyli szkolenia w formie stacjonarnej oraz online (webinaria). Niżej wymienione, wpisują się w zakres doskonalenia umiejętności z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej:

1. Ocena sytuacji dziecka umieszczonego w Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu – 5 osób,
2. Udział w posiedzeniu Zespołu Okresowej Oceny Sytuacji Dzieci dotyczącym podopiecznych – 3 osoby,
3. Spotkanie informacyjne dotyczące projektu „Społeczna Równowaga” – 1 osoba,
4. Spotkanie informacyjno – szkoleniowe „Procedura Niebieskiej Karty i interwencja wobec dziecka w przepisach przemocy domowej, programy korekcyjno – edukacyjne” – 3 osoby,
5. Więzi jako czynnik chroniący rozwój dziecka – 1 osoba,
6. „Bezpieczeństwo pracownika socjalnego w trakcie wykonywania czynności zawodowych” – 9 osób,
7. „Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w sieci” – 1 osoba,
8. „Formy terapii i metody pracy z osobami z niepełnosprawnością” – 1 osób.

VIII. Potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w 2025 r.

1. Zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z opieką i wychowaniem dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej,

2. Zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z opieką i wychowaniem dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo-wychowawczej różnego typu,
3. Opracowanie i przyjęcie 3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 oraz zabezpieczenie środków finansowych na jego realizację,
4. Zabezpieczenie środków finansowych na podnoszenie kwalifikacji przez pracowników MGOPS w tym asystentów rodziny, wspierających rodziny przeżywające trudności w opiece i wychowaniu dziecka,
5. Zabezpieczenie środków finansowych na potrzeby ewentualnego zwrotu kosztów ustanowionym rodzinom wspierającym, związanych z udzielaniem pomocy rodzinom przeżywającym trudności w opiece i wychowaniu dziecka,
6. Wsparcie finansowe i rzeczowe dla rodzin z dziećmi będących w trudnej sytuacji materialnej.

Potrzeby finansowe na realizację zadań wynikających z ustawy są ujęte w planach finansowych oraz przyjęte do realizacji w budżecie gminy na kolejne lata.

Sporządził:

Starszy Asystent Rodziny w M-GOPS

Ewelina Sutkowska

Starszy Asystent Rodziny
w MGOPS w Nowej Dębie
E. Sutkowska
mgr Ewelina Sutkowska

Kierownik M-GOPS w Nowej Dębie

KIEROWNIK
MGOPS w Nowej Dębie
M. Kosiorowska
mgr Maria Kosiorowska

